

ЗАКОН ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Чл. 1. Този закон урежда:

1. изискванията към текущото счетоводно отчитане и счетоводните системи (счетоводствата) в предприятията, счетоводните документи, инвентаризацията на активите и пасивите и съхраняването на счетоводната информация;
2. приложимата счетоводна база за финансово отчитане;
3. съдържанието, съставянето, одобряването, отговорността, задълженията за независим финансов одит и публичността на финансовите отчети, докладите за дейността и докладите за плащанията към правителства на предприятията и групите;
4. изискванията към съставителите на финансови отчети;
5. създаването и функционирането на Националния съвет по счетоводство.

Раздел II ТЕКУЩО СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ И СЧЕТОВОДНИ СИСТЕМИ

Чл. 2. (1) Предприятията осъществяват текущото счетоводно отчитане на стопанските операции в хронологичен ред, съответстващ на извършването им.

(2) Текущото счетоводно отчитане се организира по реда, определен в този закон.

(3) Предприятията осъществяват текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти, като спазват изискванията за съставянето на документи съгласно действащото законодателство.

Чл. 3. (1) При изграждането и поддържането на счетоводната система предприятията осигуряват:

1. всеобхватно хронологично и систематично регистриране на стопанските операции;
2. систематични (синтетични и аналитични) счетоводни регистри за обобщаване на счетоводната информация, които се откриват в началото на отчетния период и се приключват в неговия край, както и равенство и връзка между тях;

3. междинно и годишно приключване на счетоводните регистри и съставяне на оборотна ведомост;

4. изменения в извършените счетоводни записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии;

5. прилагане на утвърден от ръководството на предприятието индивидуален сметкоплан;

6. прилагане на утвърдена от ръководството на предприятието счетоводна политика.

(2) Счетоводната система следва да осигурява синхронизирано осъществяване на хронологичното и систематичното (синтетично и аналитично) счетоводно отчитане.

Чл. 4. Когато при осъществяване на счетоводството се използва счетоводен софтуер, той трябва да е разработен при спазване на изискванията на този закон и да дава възможност обработваните чрез него данни и изходните документи да са на български език.

Раздел III СЧЕТОВОДНИ ДОКУМЕНТИ

Чл. 5. (1) Счетоводният документ е хартиен или технически носител на счетоводна информация, класифициран като първичен, вторичен и регистър:

1. първичният документ е носител на информация за регистрирана за първи път стопанска операция;

2. вторичният документ е носител на преобразувана (обобщена или диференцирана) информация, получена от първичните счетоводни документи;

3. регистърът е носител на хронологично систематизирана информация за стопански операции от първични и/или вторични счетоводни документи.

(2) Счетоводният документ може да е електронен документ, когато са спазени изискванията на този закон и на Закона за електронния документ и електронния подпис.

Чл. 6. (1) Първичните счетоводни документи в предприятията се съставят задължително на български език, с арабски цифри и в български левове. В случаите, в които сделката е уговорена в чуждестранна валута, левовата ѝ равностойност се определя като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс на Българската народна банка към датата на сделката.

(2) В допълнение към изискванията по ал. 1, в първичните счетоводни документи може да се посочва и информация за стойността в чуждестранна валута и/или на чужд език.

Чл. 7. (1) Първичният счетоводен документ, адресиран до външен получател, съдържа най-малко следната информация:

1. наименование и номер, съдържащ само арабски цифри;

2. дата на издаване;

3. наименование (име), адрес и номер за идентификация по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на издателя и получателя;

4. предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция.

(2) Първичният счетоводен документ, който засяга само дейността на предприятието, съдържа най-малко следната информация:

1. наименование и номер, съдържащ само арабски цифри;

2. дата на издаване;

3. наименование и/или номер за идентификация по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на предприятието;

4. предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция;

5. име, фамилия и подпис на съставителя на документа.

(3) Приема се, че е налице документална обоснованост и когато в първичния счетоводен документ липсва част от изискуемата информация по ал. 1 и 2, при условие че за липсващата информация са налице други документи, които я удостоверяват.

(4) Извън случаите по ал. 3, документална обоснованост е налице и когато първичният счетоводен документ е издаден от лице, което не е предприятие по смисъла на този закон и в документа липсва част от изискуемата информация по ал. 1, когато този документ отразява вярно документираната стопанска операция.

(5) Издаването на първичен счетоводен документ по ал. 1, освен в случаите, когато получателят желае или когато това е предвидено в нормативен акт, не е задължително, когато едновременно са изпълнени следните условия:

1. стопанската операция е документирана с фискална касова бележка от фискално устройство или с касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност по ред и начин, определени с наредба на министъра на финансите или с ценна книга, издадена по реда на Наредбата за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа;

2. получател по нея е физическо лице, което не е търговец.

(6) При стопански операции, отнасящи се до задължения към бюджетни предприятия или държавния бюджет, възникнали на основание и по реда на нормативен акт, първичният счетоводен документ по ал. 1 е съответният платежен документ за извършено плащане. В случаите по предходното изречение, ако задължението се урежда чрез прихващане (удържане), включително от трето лице, лицето, което е извършило прихващането (удържането), е длъжно да издаде на предприятието първичен счетоводен документ по ал. 1.

(7) Адресът по ал. 1, т. 3 е:

1. постоянният адрес - за физическите лица;
2. адресът на управление - за юридическите лица;
3. адресът за кореспонденция по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - за лицата, които нямат адрес на управление.

(8) Едноличният търговец се идентифицира по чл. 84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за целите на ал. 1, т. 3 и ал. 2, т. 3 само чрез единен идентификационен код, определен по реда на Закона за търговския регистър.

(9) При съставяне на първичните счетоводни документи по ал. 2 чрез автоматични устройства или системи подписът на съставителя може да се замени с цифров или с друг идентификатор, еднозначно разпознаващ и определящ съставителя на първичния счетоводен документ.

Чл. 8. (1) Превод на български език на счетоводните документи, които постъпват в предприятията на чужд език, се извършва по преценка и по ред и начин, утвърдени с вътрешни правила от органите на управление на предприятието.

(2) При поискване от контролен орган, предприятието е длъжно да представи постъпил на чужд език счетоводен документ, придружен с точен превод на български език. При изрично мотивирано искане на контролния орган преводът се извършва от заклет преводач.

(3) В случаите, когато предприятието не изпълни задълженията си по ал. 2, контролният орган може да извърши превод на счетоводния документ за сметка на предприятието.

Чл. 9. Поправки и добавки в първичните счетоводни документи не се разрешават. Погрешно съставени първични счетоводни документи се анулират и се съставят нови.

Чл. 10. Лицата, които са съставили счетоводните документи, носят отговорност за достоверността на информацията в тях.

Раздел IV

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА АКТИВИ И ПАСИВИ

Чл. 11. (1) Всички активи и пасиви на предприятията се инвентаризират най-малко веднъж в годината по ред и начин, определени от органите на управление на предприятието, които осигуряват достоверното им представяне във финансовите отчети.

(2) Инвентаризации се извършват и по искане на органите на съдебната власт и на други органи, когато това е предвидено в закон.

(3) Всяко лице е длъжно да представи писмено необходимата информация, изискана му от предприятие, за целите на извършвана от това предприятие инвентаризация на активи и пасиви. Лицата не могат да поставят, като условие за предоставяне на информацията получаване на възнаграждение под каквато и да е форма.

Раздел V

СЪХРАНЯВАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 12. (1) Счетоводната информация се съхранява в предприятието по реда, предвиден в Закона за Националния архивен фонд, в следните срокове:

1. ведомости за заплати - 50 г., считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят;

2. документи за данъчен контрол, включително счетоводни регистри и финансови отчети - до изтичане на давностния срок за погасяване на публичното задължение, което удостоверяват тези документи;

3. документи за финансов одит в публичния сектор - до извършване на следващ вътрешен одит и одит на Сметната палата;

4. всички останали носители - 3 г., считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят.

(2) Счетоводната информация може да се съхранява на хартиен или на технически носител и в архиви, организирани от друго предприятие с такъв предмет на дейност, при спазване на изискванията по ал. 1.

(3) След записване (пренасяне) на счетоводната информация от хартиен върху магнитен, оптичен или друг технически носител, осигуряващ надеждното ѝ възпроизвеждане, хартиеният носител може да се унищожи. Пренесената на технически носител счетоводна информация трябва да може да бъде възпроизведена в обем и съдържание, идентични с информацията, съдържаща се на хартиения носител.

(4) Когато предприятие се прекратява чрез преобразуване, носителите (хартиени и/или технически) на счетоводна информация се предават на приемащото и/или новоучреденото предприятие/предприятия.

Чл. 13. След изтичането на срока за съхранението им носителите (хартиени или технически) на счетоводна информация, които не подлежат на предаване в Националния архивен фонд, могат да се унищожават.

Чл. 14. Движението на счетоводните документи от момента на тяхното съставяне или получаване в предприятието до момента на унищожаването или предаването им съгласно нормативен акт се осъществява по ред и начин, определени от органите на управление на предприятието.

Чл. 15. (1) При прекратяване на трудовоправното, служебното или облигационното отношение със съставител на финансови отчети счетоводната документация се предава на неговия приемник.

(2) Приемането и предаването по ал. 1 се извършва в присъствието на комисия по ред и начин, определени от органите на управление на предприятието.

(3) При прекратяване на правните отношения с ръководителя на предприятието същият е длъжен да предаде на своя приемник цялата намираща се при него счетоводна документация на предприятието.

Глава втора **НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ПО СЧЕТОВОДСТВО**

Чл. 16. (1) Националният съвет по счетоводство организира и администрира процеса, свързан с разработването и практическото прилагане на нормативната база в областта на финансовата отчетност на реалния и публичния сектор в Република България.

(2) Националният съвет по счетоводство, наричан по-нататък "съвета", е независим орган, юридическо лице със седалище София.

Чл. 17. Националният съвет по счетоводство:

1. Разработва и приема Националните счетоводни стандарти за реалния и публичния сектор;
2. Разработва и предлага предложения за изменения и допълнения на Закона за счетоводството;
3. Отговаря и следи за процеса на хармонизация на българското счетоводно законодателство с европейското счетоводно законодателство;
4. Участва в професионалната работа и срещи по въпроси на финансовата отчетност с институциите и органите на Европейския съюз;

5. Съгласува преводите на Международните счетоводни стандарти, които се обнародват като регламент на Европейската комисия в "Официален вестник" на Европейския съюз на български език.
6. Изготвя принципи и концептуални становища и методически указания по прилагането на Закона за счетоводството, Международните счетоводни стандарти и Националните счетоводни стандарти, които са от обществено значение и засягат широк кръг лица;
7. Следи работата на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и участва в срещи и прояви на СМСС. Подпомага и участва в инициативите на СМСС в страната, региона и Европейския съюз. Изготвя становища по проекти на СМСС. Осъществява двупосочна връзка между заинтересованите лица в страната и СМСС;
8. Следи работата и изготвя становища по проекти на Комитета по разясненията на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО). При необходимост и по преценка отправя запитвания до КРМСФО;
9. Следи работата на Съвета по Международни счетоводни стандарти за публичния сектор (СМССПС) и на органите на Европейския съюз по въпроси на финансовата отчетност на публичния сектор. Изготвя становища по проекти на СМССПС;
10. Прави проучвания и изследвания на въпроси, свързани с финансовата отчетност, които са с практико-приложен характер и широк обществен интерес;
11. Участва в прояви с образователен и практико-приложен характер, свързани с подобряването и развитието на финансовата отчетност в страната;
12. Изгражда и поддържа връзка с всички заинтересовани регулаторни органи в страната, потребители на финансова отчетност;
13. Изгражда и поддържа връзка с други национални и международни органи, които имат аналогични цели и функции;
14. Предприема мерки за развитието и усъвършенстването на финансовата отчетност в страната.

Чл. 18. (1) Приходите на Националния съвет по счетоводство се формират от:

1. държавния бюджет – посредством ежегодна държавна субсидия, която се определя със Закона за държавния бюджет за съответната година;
2. собствена дейност;
3. безвъзмездно предоставени средства (дарения), вкл. по програми на Европейския съюз.

(2) Средствата по ал. 1 се разходват за осъществяване на дейността и издръжката на съвета.

(3) Държавната субсидия по ал. 1, т. 1 за съответната година трябва да бъде в достатъчен размер, за да покрие планираните мероприятия и дейности и издръжката на съвета за съответната година. Съветът приема годишен бюджет за следващата година, който се внася от председателя на съвета в Министерството на финансите и Народното събрание до 30 септември на текущата година.

(4) Ежегодно в срок до 31 март на следващата година Националният съвет по счетоводство изготвя отчет за дейността си за предходната година, който включва и финансова информация, представя го на Министерството на финансите и Народното събрание и го публикува на интернет страницата си.

Чл. 19. (1) Съветът е колегиален орган и се състои от председател, двама заместник-председатели и осем членове. Председателят на съвета ръководи дейността на съвета и го представлява. При отсъствие на председателя функциите му се изпълняват от заместник-председател, определен от председателя за всеки конкретен случай.

(2) Председател, заместник-председатели и членове на съвета могат да бъдат само български граждани, които отговарят на следните изисквания:

1. да имат завършено висше счетоводно-икономическо или финансово-икономическо образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър";

2. да имат най-малко 10 години професионален стаж в областта на финансовото отчитане на реалния и/или публичния сектор;

3. да притежават задълбочени технически експертни знания, висока професионална компетентност и значителен практически опит в областта на финансовото отчитане на реалния и/или публичния сектори;

4. да притежават добра професионална репутация;

5. да имат принос по отношение на развитието на финансовото отчитане на реалния и/или публичния сектор;

6. да не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер.

(3) За председател на съвета се избира дипломиран експерт-счетоводител. Председателят на съвета се избира от членовете на съвета с решение на Народното събрание по предложение на министъра на финансите и председателя на Института на дипломираните експерт-счетоводители в България, съгласувано с Комисията по бюджет и финанси. По време на мандата си като председател на съвета лицето не може да упражнява одиторска дейност по смисъла на Закона за независимия финансов одит.

(4) Заместник-председателите на съвета се избират от членовете на съвета по предложение на председателя. Решението се взема от съвета с мнозинство от осем гласа. Единият заместник-председател отговаря за дейността на съвета за реалния сектор, а другият – за дейността на съвета за публичния сектор.

(5) Членовете на съвета се определят при спазване на следния квотен принцип:

1. Институт на дипломираните експерт-счетоводители в България – 3 члена;
2. Съставители на финансови отчети – 1 член;
3. Национално представени работодателски организации – 1 член;
4. Академична общност – 1 член;
5. Министерство на финансите – 2 члена;
6. Българска народна банка – 1 член;
7. Комисия за финансов надзор – 1 член;
8. Сметна палата – 1 член.

(6) Членовете на съвета от съответната квота се номинират от съответната институция/общност в съответствие с вътрешните устройствени правила на институцията или по ред, договорен между представителите от съответната общност. В случай че съответна общност не номинира с общо съгласие член на съвета от своята квота, членът на съвета от тази квота се определя при спазване на изискванията на този закон със съвместно решение на министъра на финансите и председателя на Института на дипломираните експерт-счетоводители в България.

(7) Номинираните членове на съвета се утвърждават със съвместно решение на министъра на финансите и председателя на Института на дипломираните експерт-счетоводители в България. Отказът да бъде утвърден номинирано за член на съвета лице е мотивиран и писмен. В този случай съответната институция/общност правят нова номиниция, като се прилага закона съответно.

Чл. 20. (1) Мандатът на членовете на съвета е 5 години, с изключение на първия мандат от създаването на съвета.

(2) Едно лице не може да бъде председател на съвета повече от два последователни мандата.

(3) Едно лице не може да бъде член на съвета повече от два последователни мандата, освен в случаите, когато е избрано за председател на съвета, за които се прилага мандатността

по ал. 2. Общата продължителност на членството на едно лице в съвета по ал. 2 и 3 не може да бъде повече от 15 години.

(4) Мандатът на председателя и на член на съвета се прекратява предсрочно:

1. при подаване на оставка;
2. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 6 месеца;
3. ако престане да отговаря на изискванията на чл. 19, ал. 2;
4. при неучастие без основателни причини в три или повече заседания на съвета за период от една година.

(5) При предсрочно прекратяване на мандата на председателя или на член на съвета на негово място за остатък от мандата се избира друго лице по реда на чл. 19.

(6) Членовете на съвета, без председателя му, не са в трудово правоотношение със съвета.

(7) Председателят на съвета получава основно месечно възнаграждение в размер на ... средномесечни заплати на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в общественния сектор, съобразно данните на Националния статистически институт. Основното месечно възнаграждение се преизчислява всяко тримесечие, като се взема предвид средномесечната работна заплата за последния месец от предходното тримесечие.

(8) Членовете на съвета, с изключение на председателя, получават възнаграждение за участието си във всяко заседание и проява на съвета в размер, определен с правилника по чл. 21, ал. 1. Полученото месечно възнаграждение не може да превишава:

1. 75 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя за заместник-председателите на съвета;
2. 50 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя за останалите членове на съвета.

Чл. 21. (1) Съветът приема правилник за дейността си, който се обнародва в "Държавен вестник".

(2) При осъществяване на дейността си съветът се подпомага от технически персонал и администрация, чиито структури и организация на работа се определят с правилника по ал. 1.

(3) Дейността на техническия персонал и администрацията се осъществява от лица, работещи по трудово правоотношение.

(4) Изискванията към лицата, назначавани като технически персонал, се определят с правилника по ал. 1. Лицата, назначени като технически персонал, следва най-малко:

1. да имат завършено висше икономическо или юридическо образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър";

2. да имат най-малко 5 години професионален стаж в областта на финансовото отчитане на реалния и/или публичния сектор;

3. да притежават технически експертни знания, професионална компетентност и практически опит в областта на финансовото отчитане на реалния и/или публичния сектор;

4. да притежават добра професионална репутация;

5. да не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер.

(5) Решението за назначаване на лице като технически персонал се взема от съвета с мнозинство от осем гласа.

(6) При изпълнение на отделни задачи съветът може да формира работни групи, в които да привлича професионалисти извън състава на съвета, които притежават доказани професионални познания и имат принос в областта на финансовото отчитане на реалния и/или публичния, имат добра професионална репутация и не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер.

(7) Работните групи по ал. 6 се ръководят от един или повече членове на съвета. Правилата и реда за формиране и работа на работните групи се определят с правилника по ал. 1. Възнагражденията за работата на работните групи са част от бюджета на съвета.

Чл. 22. (1) Заседанията на съвета са редовни, когато присъстват председателят или определения от него заместник-председател и най-малко седем от членовете му.

(2) Съветът приема решения с явно гласуване и с мнозинство от седем гласа, освен в случаите, когато в закона или правилника по чл. 21, ал. 1 не е определено друго.

(3) Съветът приема решения за стандарти, проекти, становища, указания и запитвания по чл. 17, т. 1, 2, 6, 7, 8 и 9 с мнозинство от осем гласа.

(4) Председателят и членовете на съвета не могат да се въздържат от гласуване.

(5) Допълнителни правила за работа на съвета се определят с правилника по чл. 21, ал. 1.

Чл. 23. При изпълнение на функциите на Националния съвет по счетоводство всички институции, органи и лица в страната са длъжни да му оказват съдействие и предоставят

необходимата информация. При необходимост се изпраща писмено искане от председателя на съвета до съответните институции, органи и лица.

Чл. 24. Председателят и членовете на съвета, техническият персонал и администрацията на съвета, както и лицата по чл. 21, ал. 6, са длъжни да не разгласяват и да не предоставят информацията, станала им известна при или по повод осъществяването на дейността им, освен в случаите, предвидени в закон. Това задължение не се погасява и след прекратяване на отношенията със съвета.

Глава трета
КАТЕГОРИИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ГРУПИ. ПРИЛОЖИМА СЧЕТОВОДНА БАЗА ЗА
ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ. СЪСТАВИТЕЛИ НА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ.
ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ.

Раздел I
КАТЕГОРИИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ГРУПИ

Чл. 25. За целите на този закон предприятията се класифицират в следните категории:

1. малки предприятия;
2. средни предприятия;
3. големи предприятия;
4. предприятия от обществен интерес.

Чл. 26. (1) Новоучредените предприятия първоначално се класифицират в категориите по чл. 25, т. 1 - 3 на база на стойностите на съответните показатели на предприятието за годината на учредяването му.

(2) Предприятие променя категорията си по чл. 25, т. 1 - 3, ако в две последователни години от класифицирането му в съответна категория не отговаря на изискванията за тази категория. Промяната на категорията на предприятието се извършва от началото на третата година.

(3) При промяната на категорията на предприятието по ал. 2 новата му категория се определя на база на стойностите на съответните показатели на предприятието за втората от двете последователни години по ал. 2. Предходното изречение се прилага и в случаите, при които в двете последователни години по ал. 2 предприятието е отговаряло на изискванията на две категории по чл. 25, т. 1 - 3, различни от тази, в която е класифицирано.

Чл. 27. (1) Едно предприятие се класифицира първоначално като предприятие от обществен интерес за годината, за която са изпълнени изискванията на този закон за предприятие от обществен интерес. Предприятие по т. 10, буква „л“ от Допълнителните разпоредби се класифицира първоначално като предприятие от обществен интерес за

годината, следваща двата последователни отчетни периода, за които са изпълнени определените изисквания.

(2) За годината, в която предприятие престане да отговаря на изискванията на този закон за предприятие от обществен интерес, предприятието продължава да се класифицира като предприятие от обществен интерес.

(3) От началото на годината, следваща годината по ал. 2, предприятието се класифицира в съответната категория по чл. 25, т. 1 – 3 на база на стойностите на съответните показатели на предприятието за предходната година.

(4) Предприятие, което се класифицира като предприятие от обществен интерес по реда на т. 10, буква „л“ от Допълнителните разпоредби се счита, че престава да отговаря на изискванията на този закон за предприятие от обществен интерес, ако в нито един от два последователни отчетни периода не е получило държавна помощ или безвъзмездни средства, предоставени от държавата, в размер, равен или превишаващ 1 000 000 лв.

Чл. 28. За целите на този закон групите се класифицират в следните категории:

1. малки групи;
2. средни групи;
3. големи групи.

Чл. 29. (1) Нововъзникналите групи първоначално се класифицират в категориите по чл. 28 на база на сумата от показателите на предприятията в групата, които подлежат на консолидиране, според годишните им финансови отчети, съставени за годината на възникването на групата.

(2) Групите променят категорията си по чл. 28 при спазване на изискванията на чл. 26, ал. 2 и 3 съответно.

Раздел II

ОЦЕНКА И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОБЕКТИТЕ НА ОТЧИТАНЕ

Чл. 30. (1) Активите, пасивите, собственият капитал, приходите и разходите се оценяват и записват при тяхното придобиване или възникване по историческата им цена. В случаите, в които приложимата счетоводна база за финансово отчитане регламентира особености или изключения, те се прилагат.

(2) Последващи оценки на активите и пасивите се извършват в съответствие с приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

Чл. 31. Активите, пасивите, собственият капитал, приходите и разходите се класифицират и представят във финансовите отчети при условията и по реда на приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

Раздел III **ПРИЛОЖИМА СЧЕТОВОДНА БАЗА ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ**

Чл. 32. (1) Предприятията от обществен интерес изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти.

(2) Годишните финансови отчети на големите, средните или малките предприятия, които са предприятия майки на групи, в които има поне едно предприятие от обществен интерес, се изготвят и представят на базата на Международните счетоводни стандарти. В случаите по предходното изречение не се прилагат чл. 33 и 34.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат в случаите по чл. 35 и 36.

(4) Годишните финансови отчети се изготвят и представят на базата на Международните счетоводни стандарти от предприятията, за които това изискване е установено с нормативен акт.

Чл. 33. (1) Големите предприятия изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Националните счетоводни стандарти.

(2) Големите предприятия могат по избор да изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти.

Чл. 34. (1) Малките и средните предприятия изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Националните счетоводни стандарти.

(2) Малките и средните предприятия могат по избор да изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти само в един от следните случаи:

1. малкото или средното предприятие е част от група, чийто консолидиран финансов отчет се изготвя и представя на базата на Международните счетоводни стандарти;
2. малкото или средното предприятие е предприятие майка на голяма група.

Чл. 35. Предприятията, които не отговарят на предположението за действащо предприятие, независимо от класификацията им по чл. 25 изготвят и представят годишния си финансов отчет на базата на Националните счетоводни стандарти.

Чл. 36. Предприятията, извършващи нестопанска дейност, независимо от класификацията им по чл. 25 изготвят и представят годишния си финансов отчет на базата на Националните счетоводни стандарти.

Чл. 37. (1) Предприятията, които през предходен отчетен период по избор са изготвили и представили годишния си финансов отчет на базата на Международните счетоводни стандарти, не могат да променят счетоводната си база за финансово отчитане.

(2) Предприятията по чл. 32 в случаите, когато по силата на закона се промени категорията на предприятието, в групата няма нито едно предприятие от обществен интерес или отпадне изискването в съответния нормативен акт, вследствие от което предприятието не попада в обхвата на чл. 32, изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Националните счетоводни стандарти.

(3) Предприятията по чл. 32, в случаите по ал. 2, могат по избор да изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти. В случаите по изречение първо, в следващите отчетни периоди се прилага ограничението по ал. 1.

Чл. 38. (1) Националният съвет по счетоводство приема:

1. Националните счетоводни стандарти за реалния сектор;
2. Националните счетоводни стандарти за публичния сектор.

(2) Националните счетоводни стандарти по ал. 1 са в съответствие с актовете на Европейския съюз и националните особености.

(3) Счетоводните стандарти по ал. 1, т. 1 се обнародват в Държавен вестник.

(4) Счетоводните стандарти по ал. 1, т. 2 се утвърждават от министъра на финансите и се обнародват в Държавен вестник.

(5) Международните счетоводни стандарти се приемат съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти и се обнародват като регламент на Европейската комисия в "Официален вестник" на Европейския съюз на български език.

Чл. 39. Консолидираните и междинните финансови отчети се изготвят и представят на счетоводната база за финансово отчитане, въз основа на която се изготвя и представя годишният финансов отчет на предприятието, което изготвя консолидирания или междинния финансов отчет.

Раздел IV

СЪСТАВИТЕЛИ НА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Чл. 40. (1) Финансовите отчети се изготвят от съставители на финансови отчети.

(2) Съставител на финансови отчети може да бъде физическо лице или специализирано счетоводно предприятие, когато отговарят на изискванията на закона.

(3) В случаите, когато финансовият отчет се съставя пряко от физическо лице, то трябва да бъде в трудовоправно, служебно или облигационно правоотношение със съответното предприятие.

(4) Физическите лица, съставители на финансови отчети и физическите лица, които управляват и представляват специализираните счетоводни предприятия съставители на финансови отчети, трябва да отговарят на изискванията на чл. 41.

Чл. 41. (1) Съставител на финансов отчет може да бъде лице, което отговаря на посочените изисквания за задължителна минимална степен на завършено образование и съответстващ към него професионален стаж, както следва:

1. висше счетоводно-икономическо образование и професионален стаж, съответно:

а) при магистърска степен - 2 г.;

б) при бакалавърска степен - 3 г.;

2. друго висше икономическо образование и 5 г. професионален стаж;

3. друго висше образование и 8 г. професионален стаж;

4. средно икономическо образование и 8 г. професионален стаж.

(2) Съставител на финансов отчет може да бъде лице, което не е осъждано за престъпление от общ характер по глава пета и по раздел I на глава шеста от Особената част на Наказателния кодекс.

Раздел V

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Чл. 42. (1) Финансовите отчети се изготвят на български език и в хиляди български лева. По избор се допуска:

1. предприятия/групи, които отговарят на стойностните критерии за големи предприятия/големи групи да изготвят годишните/консолидираните си финансови отчети в милиони български лева;

2. малките предприятия по чл. 65, ал. 2 и предприятията по чл. 48 и 49 да изготвят годишните си финансови отчети в български лева.

(2) Съдържанието на финансовите отчети трябва да е:

1. в съответствие с изискванията на закона и приложимата счетоводна база за финансово отчитане;

2. ясно и разбираемо.

(3) Във финансовите отчети, а когато е уместно в документа, в който се съдържа финансовият отчет, при условие че документът се публикува по реда на закона едновременно с финансовия отчет, се посочват:

1. точното наименование на предприятието, правната му форма, неговото седалище и адрес на управление; в случай че предприятието е прекратено с ликвидация или с обявяване в несъстоятелност, това обстоятелство се посочва задължително;

2. единният идентификационен код по Закона за търговския регистър или по Закона за регистър Булстат;

3. категорията на предприятието/групата по този закон за отчетния период, за който се изготвя и представя финансовият отчет, и ако е необходимо, подходящи обяснения за определянето ѝ;

4. ясно идентифициране на вида на финансовия отчет – годишен, консолидиран или междинен;

5. отчетният период, за който се изготвя и представя финансовият отчет;

6. мерната единица съгласно ал. 1, в която е изготвен финансовият отчет;

7. приложимата счетоводна база за финансово отчитане, въз основа на която е изготвен и представен финансовият отчет;

8. датата, към която се изготвя финансовият отчет;

9. датата на одобрение на финансовия отчет от органите на управление на предприятието, както и органът на управление, който го е одобрил;

10. името и фамилията на физическите лица, които управляват и представляват предприятието;

11. името и фамилията на физическото лице, което е съставило финансовия отчет - в случаите, когато финансовият отчет е съставен пряко от физическо лице;

12. името и фамилията на физическите лица, които управляват и представляват специализираното счетоводно предприятие, което е съставител на финансовия отчет и наименованието на специализираното счетоводно предприятие - в случаите, когато финансовият отчет е съставен от специализирано счетоводно предприятие;

13. името и фамилията/наименованието на лицата, които са извършили независим финансов одит на финансовия отчет в съответствие с изискванията на Закона за независимия

финансов одит – в случаите, когато финансовият отчет подлежи на независим финансов одит съгласно изискванията на закона;

14. датата на одиторския доклад – в случаите, когато финансовият отчет подлежи на независим финансов одит съгласно изискванията на закона.

(4) Финансовите отчети се подписват от лицата по ал. 3, т. 10 - 12. В случаите, когато финансовият отчет подлежи на независим финансов одит съгласно изискванията на закона, финансовият отчет се подписва и подпечатва от лицата, които са извършили независим финансов одит.

(5) В случаите, когато финансовият отчет подлежи на независим финансов одит съгласно изискванията на закона, подписите и печатите на лицата, които са извършили независим финансов одит на финансовия отчет, се поставят съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

Чл. 43. (1) Финансовите отчети трябва вярно и честно да представят финансовото състояние, финансовия резултат от дейността и паричните потоци на предприятието за съответния отчетен период.

(2) Финансовите отчети се изготвят и представят при спазване на следните основни предположения, принципи и изисквания:

1. действащо предприятие;
2. текущо начисляване;
3. предпазливост;
4. предимство на съдържанието пред формата;
5. запазване на счетоводната политика от предходния отчетен период;
6. независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между финансовите отчети за отделните отчетни периоди;
7. елементите на статиите (позициите) на активите и пасивите се оценяват поотделно;
8. не се компенсират активи и пасиви или приходи и разходи;
9. същественост при представянето и оповестяването на информация във финансовите отчети.

(3) Предположенията, принципите и изискванията по ал. 2 се прилагат в контекста и в съответствие с изискванията на приложимата счетоводна база за финансово отчитане на

предприятията. В случаите, в които приложимата счетоводна база за финансово отчитане регламентира особености или изключения, те се прилагат.

Чл. 44. (1) Органите на управление на предприятието отговарят за изготвянето, своевременното одобряване, съдържанието, извършването на независим финансов одит от регистрирани одитори и публичността на финансовите отчети на предприятията и групите.

(2) Органите на управление на предприятието носят отговорността по ал. 1 по отношение на докладите за дейността и докладите за плащанията към правителства на предприятията и групите.

Раздел VI **ГОДИШНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ**

Чл. 45. (1) Всички предприятия по този закон изготвят годишни финансови отчети.

(2) Съставните части и съдържанието на годишните финансови отчети се регламентират в приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

Чл. 46. (1) Годишните финансови отчети се изготвят към 31 декември на отчетния период.

(2) Годишните финансови отчети се одобряват от органите на управление на предприятието в разумен срок след края на отчетния период, за да може да бъде извършен независим финансов одит и приемане от общото събрание на съдружниците/акционерите (ако се изискват от законодателството), както и да бъдат изпълнени изискванията на закона за публикуване на годишния финансов отчет в срока по чл. 70. Датата на одобрение по предходното изречение не може да бъде по-късна от срока за публикуване на годишния финансов отчет по чл. 70. В случай че в нормативен акт е предвиден срок за одобрение на годишния финансов отчет, той се прилага.

Чл. 47. Малките предприятия по чл. 65, ал. 2, които прилагат Националните счетоводни стандарти, могат да изготвят и представят съкратен счетоводен баланс по раздели и групи. Формата, структурата и съдържанието на съкратения счетоводен баланс се определят в Националните счетоводни стандарти.

Чл. 48. (1) Предприятията, на които нетните приходи от продажби за текущата година не надхвърлят 150 000 лв., средната численост на персонала за текущата година не надхвърля 10 души и прилагат Националните счетоводни стандарти, могат да не изготвят и представят пояснителни приложения към финансовите си отчети. В тези случаи те са длъжни да оповестят информация, регламентирана в Националните счетоводни стандарти в бележка под линия към изготвения и представен счетоводен баланс.

(2) Предприятията по ал. 1 могат да изготвят и представят съкратен отчет за приходите и разходите. Формата, структурата и съдържанието на съкратения отчет за приходите и разходите се определят в Националните счетоводни стандарти.

(3) Облекченията по ал. 1 и 2 не се прилагат от инвестиционни дружества и финансови холдингови дружества.

Чл. 49. (1) Годишните финансови отчети на предприятията по чл. 48, ал. 1, които са еднолични търговци, могат да се състоят само от отчет за приходите и разходите.

(2) Предприятията по чл. 48, ал. 1, които са еднолични търговци и на които нетните приходи от продажби за предходната година не надхвърлят 50 000 лв., могат да отчетат и представят дейността си посредством воденето на специфични регистри - книги, чрез които се определя вярно и честно финансовият резултат от дейността им за отчетния период.

Раздел VII

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Чл. 50. (1) Консолидирани финансови отчети се изготвят и представят от предприятията, които са предприятия майки.

(2) По отношение на определянето на статута на едно предприятие като предприятие майка и освобождаването от задължението за изготвяне и представяне на консолидиран финансов отчет се прилагат:

1. правилата и изискванията на Националните счетоводни стандарти, с които се въвеждат разпоредбите на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182/19 от 29 юни 2013 г.) - за предприятията, които изготвят и представят годишния си финансов отчет на базата на Националните счетоводни стандарти;

2. правилата и изискванията на Международните счетоводни стандарти – за предприятията, които изготвят и представят годишния си финансов отчет на базата на Международните счетоводни стандарти.

(3) Съставните части и съдържанието на консолидираните финансови отчети се регламентират в приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

Чл. 51. (1) Консолидираните финансови отчети се изготвят към 31 декември на отчетния период.

(2) Консолидираните финансови отчети се одобряват от органите на управление на предприятието майка в разумен срок след края на отчетния период, за да може да бъде извършен независим финансов одит и публикуване на консолидирания финансов отчет в срока по чл. 70. Датата на одобрение по предходното изречение не може да бъде по-късна от срока за публикуване на консолидирания финансов отчет по чл. 70. В случай че в нормативен акт е предвиден срок за одобрение на консолидирания финансов отчет, той се прилага.

Чл. 52. (1) Не изготвят консолидирани финансови отчети малките и средните предприятия, когато едновременно са изпълнени следните условия:

1. са предприятия майки на малки групи;
2. в групата няма предприятие от обществен интерес.

(2) Предприятията по ал. 1 могат по избор да изготвят и представят консолидирани финансови отчети.

Чл. 53. Консолидираните финансови отчети се изготвят съгласно изискванията, по реда и при условията на приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

Раздел VIII МЕЖДИННИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Чл. 54. (1) Междинните финансови отчети се изготвят по решение на органите на управление на предприятието или съгласно изискванията на нормативен акт.

(2) Междинните финансови отчети обхващат период, по-кратък от една календарна година.

Чл. 55. Съставните части и съдържанието на междинните финансови отчети се регламентират в приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

Глава четвърта ДОКЛАДИ ЗА ДЕЙНОСТТА И ДОКЛАДИ ЗА ПЛАЩАНИЯТА КЪМ ПРАВИТЕЛСТВА

Раздел I ДОКЛАДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Чл. 56. (1) Предприятията, чиито годишни финансови отчети подлежат на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори по чл. 65, изготвят и представят годишен доклад за дейността.

(2) Предприятията по чл. 65, ал. 2, които не изготвят и представят годишен доклад за дейността, в случай че е приложимо, оповестяват в пояснителните приложения към годишния финансов отчет информацията, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон.

(3) Предприятията майки, които изготвят и представят консолидирани финансови отчети по реда на този закон, изготвят и представят консолидиран доклад за дейността.

(4) Предприятията майки, които изготвят и представят консолидирани финансови отчети, вместо докладите по ал. 1 и ал. 3 могат да изготвят и представят един обобщен доклад за дейността, който съдържа информацията по чл. 58 и чл. 59.

Чл. 57. (1) Годишният/Консолидираният доклад за дейността се изготвя към 31 декември на отчетния период.

(2) Годишният/Консолидираният доклад за дейността се одобряват от органите на управление на предприятието/предприятието майка едновременно с одобрението на годишния/консолидирания финансов отчет.

(3) Обобщеният доклад за дейността по чл. 56, ал. 4 се одобрява от органите на управление на предприятието майка едновременно с одобрението на консолидирания финансов отчет.

Чл. 58. (1) Годишният доклад за дейността съдържа най-малко следната информация:

1. преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове и несигурни обстоятелства, пред които е изправено;

2. вероятното бъдещо развитие на предприятието и планираната стопанска политика през следващата година, очакваните инвестиции и развитие на персонала, очакваният доход от инвестиции и предстоящите сделки от съществено значение за дейността на предприятието.

3. действията в областта на научноизследователската и развойната дейност;

4. информацията, изисквана по реда на чл. 187д и чл. 247, ал. 2 от Търговския закон;

5. наличието на клонове на предприятието;

6. използваните от предприятието финансови инструменти; когато използването от предприятието на финансови инструменти е съществено за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат от дейността на предприятието, се представя информация и за:

а) целите и политиката на предприятието по управление на финансовия риск, включително политиката му на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и

б) експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска по отношение на паричните потоци.

(2) Прегледът по ал. 1, т. 1 представлява балансиран и изчерпателен анализ на развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и на неговото състояние в съответствие с големината и сложността на дейността на предприятието. Анализът включва финансови, а когато е подходящо - и нефинансови ключови показатели, относими към съответната дейност, включително информация, свързана с околната среда и персонала, до необходимата степен за разбиране на развитието, резултатите от дейността и състоянието на

предприятието. Когато е подходящо за разбиране на развитието, резултатите от дейността и състоянието на предприятието, анализът включва препратки към и допълнителни обяснения относно суми, представени в годишния финансов отчет.

Чл. 59. (1) Консолидираният доклад за дейността съдържа информацията по чл. 58, която се представя в контекста на групата и консолидирания финансов отчет по начин, предоставящ вярно и честно разбиране на развитието, резултатите от дейността и състоянието на групата.

(2) Консолидираният доклад за дейността съдържа информация и за броя и номинална стойност на акциите или дяловете на предприятието майка, притежавани от него, от негови дъщерни предприятия или лица, които действат от свое име, но за сметка на предприятието майка или неговите дъщерни предприятия.

Раздел II

ДОКЛАДИ ЗА ПЛАЩАНИЯ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВА

Чл. 60. За целите на този раздел се прилагат следните определения:

1. „Предприятие, работещо в добивната промишленост“ е предприятие, осъществяващо каквато и да е дейност, свързана с проучване, търсене, откриване, разработване на находища и добив на минерали, нефт, природен газ или други суровини, попадаща в обхвата на икономическите дейности, изброени в приложение I, раздел В, позиции 05—08 към Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 (ОВ, L 393/1 от 30 декември 2006 г.).

2. „Предприятие, работещо в дърводобива от девствени гори“ е предприятие, осъществяващо дейност в девствени гори съгласно приложение I, раздел А, позиция 02, група 02.2 към Регламент (ЕО) № 1893/2006.

3. „Правителство“ е който и да е национален, регионален или местен орган на държава-членка или трета държава. Това включва отдел, агенция или предприятие, контролирани от орган по предходното изречение. Принципът на контрол се определя съгласно изискванията на чл. 22, параграфи 1-6 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година.

4. „Проект“ е оперативни дейности, управлявани от единен договор, лиценз, лизинг, концесия или подобни правни споразумения, представляващи основание за задължение за плащане към правителство. Освен това, ако няколко такива споразумения са съществено свързани помежду си, това се смята за проект.

5. „Плащане“ означава сума, изплатена в парично изражение или в натура, за дейностите по т. 1 и 2, която спада към следните видове:

а) права върху продукция;

б) данъци, налагани върху дохода, производството или печалбите на предприятия, с изключение на данъците, налагани върху потреблението, например данък върху добавената стойност, данъци върху доходите на физическите лица или данъци върху продажбите;

в) роялти (възнаграждения за права);

г) дивиденди;

д) бонуси за подписване, откриване и производство;

е) лицензионни такси, наеми, такси за регистрация и други възнаграждения за лицензи и/или концесии;

ж) плащания за инфраструктурни подобрения.

Чл. 61. (1) Големите предприятия и предприятията от обществен интерес, работещи в добивната промишленост или в дърводобива от девствени гори, изготвят и представят годишен доклад за плащанията към правителства. Годишният доклад по предходното изречение обхваща всички плащания, направени от предприятието към правителства в рамките на съответния отчетен период във връзка с дейностите по чл. 60, т. 1 и 2.

(2) Годишен доклад за плащанията към правителства по ал. 1 не се изготвя и представя от предприятие, което е дъщерно предприятие или предприятие майка, ако едновременно са изпълнени следните условия:

1. предприятието майка се регулира от законодателството на държава-членка;

2. плащанията към правителства, извършвани от предприятието, са включени в консолидирания доклад за плащанията към правителства, изготвян от предприятието майка в съответствие с чл. 44 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година.

(3) Предприятия, които са предприятия майки на големи групи или са предприятия майки на групи, в които има поне едно предприятие от обществен интерес и работят в добивната промишленост или в дърводобива от девствени гори, изготвят и представят консолидиран доклад за плащанията към правителства. Приема се, че предприятието майка работи в областта на добивната промишленост или дърводобива от девствени гори и ако някое от неговите дъщерни предприятия работи в тези области. Консолидираният доклад по изречение първо обхваща всички плащания, направени от групата към правителства в рамките на съответния отчетен период във връзка с дейностите по чл. 60, т. 1 и 2.

(4) Консолидиран доклад за плащанията към правителства по ал. 3 не се изготвя от предприятие, което е дъщерно предприятие на предприятие майка, в случаите, в които предприятието майка се регулира от законодателството на държава-членка.

Чл. 62. (1) Годишният/Консолидираният доклад за плащанията към правителства се изготвя към 31 декември на отчетния период.

(2) Годишният/Консолидираният доклад за плащанията към правителства се одобрява от органите на управление на предприятието/предприятието майка едновременно с одобрението на годишния/консолидирания финансов отчет.

Чл. 63. (1) Годишният доклад за плащанията към правителства съдържа най-малко следната информация:

1. общият размер на извършените плащания към всяко правителство;

2. общият размер за всеки от видовете плащания, посочени в чл. 60, т. 5, букви „а“-, „ж“, извършени към всяко правителство;

3. когато плащанията по т. 1 и 2 могат да се причислят към конкретен проект, се посочва информация за общият размер за всеки от видовете плащания, посочени в чл. 60, т. 5, букви „а“-, „ж“, извършени по всеки проект, и общият размер на плащанията по всеки проект.

(2) Плащане, независимо дали е извършено като еднократно плащане или като поредица от свързани плащания, не се включва в годишния доклад за плащанията към правителства, ако размерът му не надвишава 195 600 лв. за съответния отчетен период.

(3) Плащания, извършени от предприятие за задължения, наложени на равнище предприятие, могат да се посочат в годишния доклад за плащанията към правителства на равнище предприятие, а не на равнище проект.

(4) Когато към дадено правителство се извършват плащания в натура, те се посочват в годишния доклад за плащанията към правителства по стойност и ако е приложимо - по обем. Предприятието представя допълнителни обяснения, с които пояснява начина, по който е изчислена стойността им.

(5) Информацията в годишния доклад за плащанията към правителства отразява същността, а не формата на съответното плащане или дейност.

(6) Плащанията и дейностите не могат да бъдат изкуствено разделяни или обединявани, за да се избегне предоставянето на информация за тях по реда на настоящия раздел.

Чл. 64. Консолидираният доклад за плащанията към правителства съдържа информацията по чл. 63, която се представя в контекста на групата и консолидирания финансов отчет по начин, предоставящ вярно и честно разбиране на плащанията към правителства от групата.

Глава пета

НЕЗАВИСИМ ФИНАНСОВ ОДИТ И ПУБЛИЧНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ.

Раздел I

НЕЗАВИСИМ ФИНАНСОВ ОДИТ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Чл. 65. (1) Годишните и консолидираните финансови отчети на предприятията подлежат на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори.

(2) Алинея 1 не се прилага за годишните финансови отчети на малките предприятия, които не изготвят консолидирани финансови отчети съгласно чл. 52, ал. 1 и за съответната година не надвишават показателите на най – малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 2 000 000 лв.;
2. нетни приходи от продажби за годината – 3 300 000 лв.;
3. средна численост на персонала за годината - 50 души.

(3) Независимо от ал. 2, на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат:

1. годишните финансови отчети на предприятията, когато това изискване е установено с нормативен акт;
2. годишните финансови отчети на предприятията част от група, участващи при изготвянето на консолидиран финансов отчет.

(4) На независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните финансови отчети на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност и вписани в Централния регистър при Министерството на правосъдието, които за съответната година превишават показателите на най-малко един от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 1 000 000 лв.;
2. размер на приходите от стопанска и нестопанска дейност за текущата година – 2 000 000 лв.;
3. обща сума на получените през текущата година финансираня и неусвоени към 31 декември на текущата година финансираня, получени през предходни отчетни периоди – 1 000 000 лв.

Чл. 66. (1) Регистрираните одитори, които извършват независим финансов одит на финансови отчети, в одиторския доклад задължително изразяват и мнение:

1. дали годишният/консолидираният/обобщеният доклад за дейността съответства на годишния/консолидирания финансов отчет за същия отчетен период;

2. дали годишният/консолидираният/обобщеният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 58 и 59;

3. дали годишният/консолидираният доклад за плащанията към правителства съответства на годишния/консолидирания финансов отчет за същия отчетен период;

4. дали годишният/консолидираният доклад за плащанията към правителства е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 63 и 64.

(2) Регистрираните одитори, които извършват независим финансов одит на финансови отчети, в одиторския доклад задължително заявяват дали предвид познаването и разбирането на предприятието и обстановката, в която то работи, придобити в хода на одита, са установили случаи на съществено невярно представяне в годишния/консолидирания/обобщения доклад за дейността и/или годишния/консолидирания доклад за плащанията към правителства, и ако са установени такива случаи, посочват характера на невярното представяне.

Чл. 67. (1) Големите предприятия, предприятията от обществен интерес, предприятията, които са предприятия майки на големи групи или са предприятия майки на групи, в които има поне едно предприятие от обществен интерес, оповестяват в пояснителните приложения към годишния/консолидирания финансов отчет информацията относно:

1. общия размер на възнаграждението за отчетния период на всеки регистриран одитор за извършването на задължителен независим финансов одит на годишния/консолидирания финансов отчет, и

2. общия размер на възнаграждението на всеки регистриран одитор за други одиторски услуги, за данъчни консултации и за други услуги, различни от одиторските.

(2) В пояснителните приложения към консолидираните финансови отчети се оповестява информацията по ал. 1 за всеки регистриран одитор, извършил задължителен независим финансов одит на финансов отчет на предприятие/предприятия от групата. Информацията по предходното изречение може да бъде представена общо (агрегирана) за всеки регистриран одитор.

Раздел II

ПУБЛИЧНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Чл. 68. Всички предприятия, с изключение на предприятията по чл. 49, публикуват финансовите отчети, докладите и документите по чл. 69 по начина и в сроковете, определени в чл. 69 и 70.

Чл. 69. (1) На публикуване подлежат изготвените в съответствие с изискванията на този закон и приложимата счетоводна база за финансово отчитане, одобрени от органите на

управление на предприятието и приети от общото събрание на съдружниците/акционерите, ако е приложимо:

1. годишен/консолидиран финансов отчет на предприятието/групата за всеки отчетен период;
2. годишен/консолидиран/обобщен доклад за дейността на предприятието/групата за всеки отчетен период;
3. годишен/консолидиран доклад за плащанията към правителства на предприятието/групата за всеки отчетен период.

(2) В случаите, когато годишните/консолидираните финансови отчети на предприятията подлежат на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори по реда на чл. 65, се публикуват:

1. годишният/консолидираният финансов отчет на предприятието/групата за отчетния период - във вида, в който са заверени от регистриран одитор;
2. годишният/консолидираният/обобщеният доклад за дейността на предприятието/групата за отчетния период - във вида, на базата на който регистрираният одитор е изразил одиторското си мнение;
3. годишният/консолидираният доклад за плащанията към правителства на предприятието/групата за отчетния период - във вида, на базата на който регистрираният одитор е изразил одиторското си мнение;
4. одиторският/те доклад/и по отношение на финансовите отчети и докладите по т. 1 - 3.

(3) Предприятията и предприятията майки публикуват финансовите отчети и докладите, които са длъжни да изготвят и представят по реда и при условията на този закон.

(4) Заедно с финансовите отчети и докладите по този член предприятията, за които съгласно устройствените им правила е приложимо, публикуват и информация за предложението на органите на управление за разпределение на печалбата или за покриване на загуба за предходната година и решението на общото събрание на акционерите/съдружниците за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загубата за предходната година.

(5) Предприятията, които изготвят и представят консолидирани финансови отчети, публикуват едновременно годишните и консолидираните финансови отчети и докладите по ал. 2.

Чл. 70. (1) Финансовите отчети, докладите и документите по чл. 69 на предприятията, с изключение на предприятията по ал. 2, се публикуват чрез заявяване и представяне за обявяване в търговския регистър, както следва:

1. всички предприятия по този закон, с изключение на търговците по смисъла на Търговския закон - в срок до 30 април на следващата година;

2. търговците по смисъла на Търговския закон, които не изготвят и представят консолидирани финансови отчети по реда на този закон - в срок до 31 май на следващата година;

3. търговците по смисъла на Търговския закон, които изготвят и представят консолидирани финансови отчети по реда на този закон - в срок до 30 юни на следващата година.

(2) Финансовите отчети и докладите по чл. 69 на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност се публикуват чрез заявяване за вписване и предоставянето им в Централния регистър при Министерството на правосъдието при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел в срок до 31 май на следващата година.

(3) Обявяването на финансовите отчети, докладите и документите по чл. 69 в съответния регистър по ал. 1 и 2 се извършва в срок до 30 дни от датата на предоставянето им от предприятията пред съответните длъжностните лица.

Чл. 71. (1) Когато предприятие публикува финансов отчет, във вид различен от изготвения в съответствие с изискванията на този закон и приложимата счетоводна база за финансово отчитане, задължително оповестява този факт и посочва регистъра, където е публикуван финансовият отчет по реда на чл. 70. Когато финансовият отчет все още не е публикуван по реда на чл. 70, този факт задължително се оповестява.

(2) В случаите по ал. 1 одиторският доклад не може да придружава тази публикация на финансовия отчет, но предприятието задължително оповестява изразеното одиторско мнение - неквалифицирано, квалифицирано или отрицателно, или отказът от изразяване на одиторско мнение, както и включените в одиторския доклад въпроси, на които е обърнато внимание, без да е квалифицирано одиторското мнение.

Глава шеста БЮДЖЕТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Глава седма АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. X1. (1) Който не изпълни задължение, произтичащо от този закон, в случаите, когато не са регламентирани глоби/имуществени санкции по реда на чл. X2 – X15, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, се налага глоба/имуществена санкция в двоен размер.

Чл. Х2. (1) Който не издаде първичен счетоводен документ или издаденият първичен счетоводен документ не съдържа минималната изискуема информация по чл. 7, ако в друг нормативен акт не е предвидена глоба/имуществена санкция, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки неиздаден или непълен документ.

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х3. (1) Който не изпълни искане на контролен орган по реда чл. 8, ал. 2 за превод на счетоводен документ или не го изпълни в срок, ако в друг нормативен акт не е предвидена глоба/имуществена санкция, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки непреведен счетоводен документ.

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х4. (1) Който наруши изискванията на чл. 11 за извършване на инвентаризация за съответен отчетен период, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за неизвършена инвентаризация за всеки отчетен период.

(3) В случаите по този член наказание се налага както на предприятието, така и на всеки член на органа на управление на предприятието, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х5. (1) Който наруши изискванията на чл. 11, ал. 3, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки отделен случай на непредставяне на информация.

(3) В случаите по този член наказание се налага както на предприятието, така и на всеки член на органа на управление на предприятието, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х6. (1) Който наруши изискванията за съхраняване на счетоводна информация по глава първа, раздел пети от този закон, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) В случаите по този член наказание се налага както на предприятието, така и на всеки член на органа на управление на предприятието.

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х7. (1) Който не окаже съдействие на Националния съвет по счетоводство по реда на чл. 23 или не го направи в определения му срок, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки отделен случай на неосказано съдействие.

(3) В случаите по този член, когато лицето, което не оказва съдействие е юридическо лице, се налага наказание както на юридическото лице, така и на всеки член на органа му на управление, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х8. (1) Който не изготви или неодобри за съответен отчетен период, когато се изисква от този закон, годишен/консолидиран финансов отчет на предприятие/група, годишен/консолидиран/обобщен доклад за дейността на предприятие/група и/или годишен/консолидиран доклад за плащанията към правителства на предприятие/група, или не го направи в определения от закона срок, или съдържанието им не съответства на изискванията на този закон и приложимата счетоводна база за финансово отчитане, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки случай на нарушение за всеки финансов отчет или доклад за всеки отчетен период.

(3) В случаите по този член наказание се налага както на предприятието, така и на всеки член на органа на управление на предприятието, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х9. (1) Физическо лице или специализирано счетоводно предприятие, което изготви финансов отчет, без да отговаря на изискванията за съставител на финансови отчети по този закон, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки неправомерно изготвен финансов отчет.

(3) В случаите, когато нарушението по този член е извършено от специализирано счетоводно предприятие, се налага наказание, както на специализираното счетоводно предприятие, така и на всеки член на органа на управление на специализираното счетоводно предприятие, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х10. (1) Предприятие по този закон, което възложи изготвянето на финансов отчет, на физическо лице или специализирано счетоводно предприятие, които не отговарят на изискванията за съставител на финансови отчети по този закон, се наказва с имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 имуществената санкция се налагат поотделно за всеки неправомерно изготвен финансов отчет.

(3) В случаите по ал. 1, независимо от имуществената санкция на предприятието, на всеки член на органа на управление на предприятието се налага глоба в размер от ... до ... лв., за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. Х11. (1) Предприятие, което в случаите по чл. 65 не възложи извършването на независим финансов одит на регистрирани одитори в сроковете по чл. 70 или възложи извършването на независим финансов одит на лице, което не е правоспособно, се наказва с имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 имуществената санкция се налага поотделно за всеки неодитиран или неправомерно одитиран финансов отчет за всеки отчетен период.

(3) В случаите по ал. 1, независимо от имуществената санкция на предприятието, на всеки член на органа на управление на предприятието се налага глоба в размер от ... до ... лв., за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. X12. (1) Лице, което извърши независим финансов одит на финансови отчети без наличие на правоспособност, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки неправомерно одитиран финансов отчет.

(3) В случаите по този член, когато нарушителят е юридическо лице, се налага наказание както на юридическото лице, така и на всеки член на органа му на управление, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. X13. (1) Предприятие, което наруши изискването за оповестяване по чл. 67, се наказва с имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 имуществената санкция се налагат поотделно за всяка липса на оповестяване.

(3) В случаите по ал. 1, независимо от имуществената санкция на предприятието, на всеки член на органа на управление на предприятието се налага глоба в размер от ... до ... лв., за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. X14. (1) Който наруши изискванията за публичност по глава пета, раздел втори от този закон, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от ... до ... лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 глобата/имуществената санкция се налагат поотделно за всеки непубликуван, непубликуван в срок или по определения начин финансов отчет, доклад или документ съгласно изискванията на този закон.

(3) В случаите по този член наказание се налага както на предприятието, така и на всеки член на органа на управление на предприятието, за всеки случай на нарушение.

(4) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата/имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. X15. (1) Длъжностно лице, което не изпълни изискванията на чл. 70, ал. 3 или не ги изпълни в срок, се наказва с глоба в размер от ... до ... лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в двоен размер.

Чл. Х16. (1) При налагането на наказания по този закон се спазва принципа на пропорционалността. Конкретните размери на санкциите се определят обективно и добросъвестно, при отчитане вида и степента на нарушение и срока на забава, в контекста на този закон и приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

(2) Актовете за установяване на административни нарушения се съставят от органите на Националната агенция за приходите.

(3) Наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от упълномощени от него длъжностни лица.

(4) Налагането на глоби по чл. Х15 се извършва по реда на чл. 41 от Закона за търговския регистър.

(5) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Предприятия" са:

а) търговците по смисъла на Търговския закон;

б) юридическите лица, които не са търговци;

в) бюджетните предприятия;

г) неперсонифицираните дружества;

д) търговските представителства;

е) чуждестранните лица, осъществяващи стопанска дейност на територията на страната чрез място на стопанска дейност, с изключение на случаите, когато стопанската дейност се осъществява от чуждестранно лице от държава-членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, единствено при условията на свободно предоставяне на услуги.

2. „Бюджетни предприятия“ са всички лица, прилагащи бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства съгласно Закона за публичните финанси, включително Националният осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, държавните висши училища, Българската академия на науките, Българската национална телевизия, Българското национално радио, Българската телеграфна агенция, както и всички

други лица, които са бюджетни организации по смисъла на § 1, т. 5 от Закона за публичните финанси.

3. „Място на стопанска дейност“ е мястото на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

4. „Отчетен период“ е календарната година (1 януари - 31 декември). За новосъздадените предприятия първият отчетен период е от датата на регистрацията им до 31 декември на съответната година. Отчетният период на междинните финансови отчети е по-кратък от една календарна година и се определя от органите на управление на предприятието или съгласно изискванията на нормативен акт.

5. „Цифров или друг идентификатор“ за целите на чл. 7 е цифров или друг уникален постоянно повтарящ се код, който съответства еднозначно на лицето, което има права за извършване на определени действия.

6. „Инвентаризация“ е процесът на подготовка и фактическа проверка чрез различни способности на натуралните и стойностните параметри на активите и пасивите на предприятието към точно определена дата, съпоставяне на получените резултати със счетоводните данни и установяване на евентуални разлики.

7. „Малки предприятия“ са предприятия, които не са предприятия от обществен интерес и за съответната година не надвишават показателите на най-малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 7 823 320 лв.;
2. нетни приходи от продажби за годината – 15 646 640 лв.;
3. средна численост на персонала за годината - 50 души.

8. „Средни предприятия“ са предприятия, които не са малки предприятия или предприятия от обществен интерес и за съответната година не надвишават показателите на най-малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 39 000 000 лв.;
2. нетни приходи от продажби за годината – 78 000 000 лв.;
3. средна численост на персонала за годината - 250 души.

9. „Големи предприятия“ са предприятия, които не са предприятия от обществен интерес и за съответната година надвишават показателите на най-малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 39 000 000 лв.;

2. нетни приходи от продажби за годината – 78 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за годината - 250 души.

10. „Предприятия от обществен интерес“ са:

предстои да бъде добавено

11. „Регулиран пазар“ е този по смисъла на чл. 73 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

12. „Предприятие майка“ е предприятие, което контролира едно или повече дъщерни предприятия.

13. „Дъщерно предприятие“ е предприятие, което се контролира от предприятие майка.

14. „Група“ е предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия.

15. „Малки групи“ са групи, при които сумата от показателите на предприятията в групата, които подлежат на консолидиране, според годишните им финансови отчети, съставени към 31 декември на текущата година, не надвишават показателите на най-малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 9 387 984 лв.;

2. нетни приходи от продажби за годината – 18 775 968 лв.;

3. средна численост на персонала за годината - 50 души.

16. „Средни групи“ са групи, които не са малки групи и при които сумата от показателите на предприятията в групата, които подлежат на консолидиране, според годишните им финансови отчети, съставени към 31 декември на текущата година, не надвишават показателите на най-малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 47 000 000 лв.;

2. нетни приходи от продажби за годината – 94 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за годината - 250 души.

17. „Големи групи“ са групи, при които сумата от показателите на предприятията в групата, които подлежат на консолидиране, според годишните им финансови отчети, съставени към 31 декември на текущата година, надвишават показателите на най-малко два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 47 000 000 лв.;

2. нетни приходи от продажби за годината – 94 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за годината - 250 души.

18. „Нетни приходи от продажби“ са сумите, които произтичат от продажба на продукция, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, отбивите, рабатите, данъка върху добавената стойност, акциза и други данъци, пряко свързани с приходите от продажби.

19. „Историческа цена“ е цената на придобиване, себестойността или справедливата стойност при първоначалното признаване. Цената на придобиване, себестойността и справедливата стойност се определят и прилагат в съответствие с изискванията на приложимата счетоводна база за финансово отчитане.

20. „Международни счетоводни стандарти“ са международните счетоводни стандарти, приети съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти. Международните счетоводни стандарти включват: Международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards (IAS)), Международните стандарти за финансово отчитане (International Financial Reporting Standards (IFRS) и тълкуванията за тяхното прилагане (SIC - IFRIC interpretations). Международните счетоводни стандарти включват и последващите изменения и допълнения на тези стандарти и тълкуванията за тяхното прилагане, бъдещите стандарти и тълкуванията за тяхното прилагане, приети съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти.

21. „Специализирано счетоводно предприятие“ е всяко лице, регистрирано по Търговския закон или по законодателството на друга държава-членка на Европейския съюз, или държава - страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, в чийто предмет на дейност е включено организиране на счетоводно отчитане и съставяне на финансови отчети по реда на този закон.

22. „Професионален стаж“ за целите на чл. 41 е действителното време, през което едно лице е извършвало фактически действия във връзка с изготвянето или нормативно установен одит/контрол на финансови отчети. Изискванията по предходното изречение се доказват с релевантни документи, удостоверяващи съответните факти.

23. „Действащо предприятие“ е предприятие, което има способността и се очаква да продължи дейността си в предвидимо бъдеще, като ръководството на предприятието няма намерение или необходимост да го ликвидира или съществено да ограничи мащаба на дейността му, включително да я прекрати.

24. „Текущо начисляване“ е приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, да се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и да се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

25. „Предимство на съдържанието пред формата“ е сделките и събитията да се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма.

26. „Консолидиран финансов отчет“ е финансов отчет, който представя финансовото състояние, финансовия резултат от дейността и паричните потоци на предприятията, включени в консолидирането (групата), все едно че те са едно предприятие.

27. „Инвестиционни дружества“ са:

а) дружества, чийто единствен предмет на дейност е влагане на средствата им в различни ценни книжа, недвижими имоти и други активи с единствената цел да бъдат разпределени инвестиционните рискове и акционерите им да се възползват от резултатите от управлението на техните активи;

б) дружества, свързани с инвестиционни дружества с постоянен капитал, ако единственият предмет на дейност на тези свързани дружества е да придобият изцяло изплатени акции, емитирани от тези инвестиционни дружества, без да се засяга член 22, параграф 1, буква „з“ от Директива 2012/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за съгласуване на гаранциите, които се изискват в държавите-членки за дружествата по смисъла на член 54, втора алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз, за защита на интересите както на съдружниците, така и на трети лица по отношение учредяването на акционерни дружества и поддържането и изменението на техния капитал с цел тези гаранции да станат равностойни (ОВ, L 315/74 от 14 ноември 2012 г.).

28. „Финансови холдингови дружества“ са дружества, чийто единствен предмет на дейност е придобиване на участия в други дружества, управление на тези участия и извличане на печалба от тях, без те самите пряко или непряко да участват в управлението на тези дружества и без да се засягат правата, които финансовите холдингови дружества притежават в качеството си на акционери.

29. „Независим финансов одит“ и „регистриран одитор“ са тези по смисъла на Закона за независимия финансов одит.

30. „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

§ 2. Този закон въвежда разпоредбите на:

1. Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182/19 от 29 юни 2013 г.).

2. Директива 2010/45/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2010 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на правилата за фактуриране на данък върху добавената стойност (ОВ, L 189/1 от 22 юли 2010 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Този закон отменя Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г., изм. и доп., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 33, 63, 105 и 108 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 50, 69 и 106 от 2008 г., бр. 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 34 и 99 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г., бр. 15, 91 и 100 от 2013 г.).

§ 4. Финансовите отчети и докладите за дейността за 2015 г. се съставят, изготвят и одитират по реда, сроковете и в съответствие с изискванията на отменения Закон за счетоводството и приложимата счетоводна база за финансово отчитане (приложимите счетоводни стандарти) към 31.12.2015 г.

§ 5. (1) Финансовите отчети, докладите и документите по чл. 69 за 2015 г. на всички предприятия по този закон, които се съставят, изготвят и публикуват съгласно отменения Закон за счетоводството, се публикуват по начина и сроковете определени в глава пета, раздел втори от този закон.

(2) Предприятията по чл. 40, ал. 1, т. 3 на отменения Закон за счетоводството и едноличните търговци, с изключение на тези по чл. 49 и тези, които са публикували годишните си финансови отчети и доклади за дейността по реда на чл. 40, ал. 1, т. 1 от отменения Закон за счетоводството за 2013 и 2014 г., публикуват по начина определен в глава пета, раздел втори от този закон в срок до 30.04.2016 г. финансовите отчети, докладите и документите по чл. 69 за 2013 и 2014 г., които се съставят, изготвят и публикуват съгласно отменения Закон за счетоводството.

§ 6. (1) Първият председател и членове на Националния съвет по счетоводство се избират по реда на глава втора от този закон в срок до 31.03.2015 г. Съветът се конституира и започва работа в срок до 20.04.2015 г.

(2) Първият мандат на членовете от създаването на Националния съвет по счетоводство е какво следва:

1. Членът от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 3 и един член от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 5 – 3 години;
2. Членът от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 7 и един член от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 1 – 4 години;
3. Членът от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 2, членът от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 6 и един член от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 1 – 5 години;

4. Членът от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 8 и един член от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 1 – 6 години;
5. Членът от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 4 и един член от квотата по чл. 19, ал. 5, т. 5 – 7 години.

(3) Продължителността на първия мандат на членовете на Националния съвет по счетоводство от квотите по чл. 19, ал. 5, т. 1 и 5 се определя при номинирането им от съответната институция.

§ 7. Националният съвет по счетоводство приема Националните счетоводни стандарти за реалния сектор в срок до 20.07.2015 г. Националните счетоводни стандарти за реалния сектор влизат в сила от датата на влизане на закона в сила.

§ 8. Към датата на влизане в сила на закона съществуващите предприятия се класифицират първоначално в категориите по чл. 25, т. 1 – 3 от закона на база на стойностите на съответните им показатели за 2015 г.

§ 9. Към датата на влизане в сила на закона съществуващите предприятия, за които са изпълнени изискванията на този закон за предприятия от обществен интерес, се класифицират първоначално като предприятия от обществен интерес. Към датата на влизане в сила на закона съществуващите предприятия се класифицират първоначално като предприятия от обществен интерес по реда на т. 10, буква „л“ от Допълнителните разпоредби на този закон, ако за всяка от 2014 г. и 2015 г. са получили държавна помощ или безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер, равен или превишаващ 1 000 000 лв.

§ 10. Към датата на влизане в сила на закона съществуващите групи се класифицират първоначално в категориите по чл. 28 от този закон на база на сумата от показателите на предприятията в групата, които подлежат на консолидиране, според годишните им финансови отчети, съставени към 31.12.2015 г.

§ 11. Предприятията, които не попадат в обхвата на чл. 32, чл. 35 или чл. 36 от този закон за 2016 г. и които за 2015 г. са изготвили и представили годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти, могат по избор да изготвят и представят годишните си финансови отчети за 2016 г. на базата на Международните счетоводни стандарти. В случаите по изречение първо, ако предприятието е избрало да изготви и представи годишния си финансов отчет за 2016 г. на базата на Международните счетоводни стандарти, в следващите отчетни периоди се прилага ограничението по чл. 37, ал. 1 от закона.

§ 12. В Закона за независимия финансов одит (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г., изм. и доп., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 77 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 62 и 105 от 2006 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 95 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 38, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.) в § 1 от допълнителната разпоредба т. 11 се изменя така:

„11. „Предприятия от обществен интерес“ са тези по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.“

§ 13. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г., изм.и доп., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 248 се изменя така:

„Чл. 248 (1) Годишният финансов отчет подлежи на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори, които се избират от общото събрание.

(2) Независимият финансов одит на годишния финансов отчет има за цел изразяване на независимо одиторско мнение съгласно изискванията и по реда на Закона за независимия финансов одит.“.

2. Член 251, ал. 3, изречение първо се изменя така: „Без независим финансов одит от регистрирани одитори, годишният финансов отчет не може да се приеме от общото събрание.“.

§ 14. В Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г., изм.и доп., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г., бр. 11, 15, 59, 85 и 89 от 1998 г., бр. 51, 67 и 114 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 25, 61 и 101 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 и 79 от 2005 г., бр. 30, 33, 69 и 108 от 2006 г., бр. 51, 59 и 97 от 2007 г., бр. 12, 27 и 32 от 2009 г., бр. 10, 33, 39, 60 и 77 от 2011 г., бр. 19, 54 и 77 от 2012 г., бр. 17 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г.) в чл. 34, ал. 1 след думите „а за митнически, данъчни,“ се добавя „счетоводни“ и се поставя запетая.

§ 15. В Закона за статистиката (обн., ДВ, бр. 57 от 1999 г., изм. и доп., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 74 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 39, 81 и 88 от 2005 г., бр. 100 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г., бр. 42 и 95 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.) в чл. 20, ал. 4 се създава изречение второ: „Малките предприятия, по смисъла на § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, които прилагат Националните счетоводни стандарти, могат да не попълват отчет за паричните потоци и отчет за собствения капитал в годишния си отчет за дейността.“.

§ 16. Висящите административнонаказателни производства се довършват по досегашния ред.

§ 17. Изпълнението на закона се възлага на Националния съвет по счетоводство и Министерство на финансите.

§ 18. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г., с изключение на глава втора и § 6 и 7, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Забележка: Трябва да бъде направена прецизна проверка в кои нормативни актове се цитира (реферира към) отменения Закон за счетоводството и да се предприемат промени в тези нормативни актове посредством ПЗР на този закон, за да се реферира към новия Закон за счетоводството (например чл. 6, ал. 3 от ЗТР, чл. 10, ал. 3 от ЗКПО и др.).